

Pedagógusforum

Nehéz év következik

Az elfogadás előtt álló szegedi önkormányzati oktatási koncepció kérdései, a helyi pedagógusi érdekvédelem helyzete, a szakmai ellenőrzés és szolgáltatás formái, és a pedagógusi bérek alakulása – sok egyéb vonatkozás mellett ezek voltak témái a tegnapi *pedagógus fórumnak*, amelynek a Szocialista Párt rendezésében adott helyt a Deák Gimnázium. A házigazda, *Sulyok Erzsébet* pártunkívüli újságíró, és a meghívtottak, *Moldován Judit* (szegedi önkormányzat, oktatási bizottság), *dr. Puskás Albertné* (szegedi polgármesteri hivatal, közoktatási és közművelődési iroda), *Szemők Árpád* (MSZP, önkormányzati oktatási bizottság), *dr. Papp Jánosné* (Pedagógus Szakszervezet), valamint *Bujdosó János* (Pedagógusok Demokratikus Szakszervezete), s a szépszájú közönség soraiból felszólalók olyan fórumnak lettek részesei, amelynek *hangulatát*

eleve meghatározta a magyar pedagógiai rendszer anyagi bizonytalansága és a pedagógusok rendkívül hiányos társadalmi megbecsülése.

A fórumon szóba került oktatási koncepcióról Moldován Judit elmondta, hogy annak végleges tervezeti formáját szeptember 17-én 16 órakor tárgyalja az önkormányzat oktatási bizottsága. A koncepciót ennek nyomán teszik majd több szintű szakmai egyeztetés tárgyává, s ekkor lesz lehetőség arra is, hogy a pedagógus szakszervezetek véleményét kikérjék.

Ez utóbbi egyeztetés előzetese lehet a megalakítandó Városi Oktatási Érdekegyeztető Tanács munkájának is, amelyet a koncepció javasol, és közgyűlési elfogadása után kezdheti meg tevékenységét. Hogy szükség van rá, azt a tegnapi fórum is bizonyította: *több olyan kérdés vetődött fel, amely közvetlenül érintette a pedagó-*

gusok élet-és munkakörülményeit. Ezek egyikének, az idei bruttó 2000 forintos központi béremelésnek témájában Moldován Judit elmondta, hogy az önkormányzathoz *összesszerűen is megérkezett a bérfejlesztés pénze.* Az oktatási bizottság elnöke azonban ismét felhívta a figyelmet rá, hogy a bérfejlesztés finanszírozását januártól az önkormányzatnak kell állnia. A kormányzat a szükséges pénzfedezetet ugyanis mindössze három hónapra vállalta, azáltal, hogy a következő évtől kezdve ez az összeg beépül a normatív támogatásba, amely viszont nem emelkedik meg. Emellett a személyi jövedelemadó-ból az önkormányzathoz befolyó összeg százaléka tovább csökken, nehéz helyzet elé állítva így az önkormányzat oktatási költségvetését.

PANEK SÁNDOR

A magyar szakosok vezetik a statisztikát

Szeged, mint egyetemi város a középkori céhekre emlékezett. Valószínűleg nem csupán egy vagy két azonoságot lehetne találni, a mi szempontunk azonban most az elhelyezkedés gondja. Akikről és akiknek szól a statisztika, mindenkinél pontosabban tudják, milyen a valós helyzet. Szorosra zárt tantestületek dolgoznak az oktatási intézményekben, s ha valaki nyugdíjba megy, megnő az esélye egy végzősnek vagy éppen munkanélküli pedagógusnak, hogy bejuthat.

Az idei tanévkezdet számai különösen riasztóak: *107-en fordultak állaskérellemmel az önkormányzat közoktatási és közművelődési irodájához,* majdnem egy komplett évfolyam – 24-en egyetemi, 83-an főiskolai diplomával: 68 általános iskolai tanár és 15 tanítónő. A 24 középiskolai tanárból húszan kívülrekedtek az iskolán; hatan biológia-kémia szakosok (hiába a kutatóintézet mint „ipartelepítő tényező”), a zöm szakpárosításában az

Állástalan pedagógusok

egyik tárgy szinte kivétel nélkül az orosz vagy a történelem (a többségnél a másik a magyar vagy a földrajz, s mindezek kombinációi sem sikeresek), s csupán egy a matek-kémiás. E statisztika szerint *nincs a városban állástalan középiskolai nyelvtanár, illetve fizikatanár.*

Az említett 68 általános iskolai tanár közül 13-an öszre találtak munkát – a maradék 55 legnagyobb hányada magyar-orosz (13 fő), matematika-fizika (9) és magyar-történelem (8) szakos. Megdöbbentő, hogy a városban összesen 25 általános iskolai, mindösszesen pedig *30 magyartanár tengődik munka nélkül.* Nehéz dolguk van a rajz-földrajz szakosoknak – ötven nem tudtak elhelyezkedni, s kedvezőtlen indulási pozíció – bármely va-

riációban – az orosz és a népművelés szak – utóbbi területen 7-en maradtak munka nélkül. Nem jelent az egyetemihez hasonló védettséget a nyelvszakos diploma: magyar-román, német-szlovák és orosz-német szakról sem tudott mindenki álláshoz jutni.

Az ok? A túlképzés. Persze ez csak a szegedi szükségletekre érvényes megállapítás. Mert a város bárkit el tud helyezni, ki tud közvetíteni környékbeli vagy távolabbi kisebb-nagyobb településekre. Csak hát arrafelé nehezebben mozdul az ember. Főként, ha a fiatal házaskok egyike szegedi lakos, s lakásgondjuk ezért éppen itt nem lenne – ha volna állás. (No és arról sem szabad megfeledkezni, hogy megszűnt a KISZ- és pártbürokrácia, s így az érvényesülésnek ez az

útja bezáródott, s nem oly tűndöklően csábító már a „szakszervezeti vonal” sem. Ellenkezőleg. Megfordult a dolog, és e helyekről is kaptak feltöltést az utóbbi időben az iskolák.)

A tanítóknak ellenben *nincs féltnivalójuk.* A tizenöt augusztusi állástalan mindegyikét sikerrel helyezte el az önkormányzat illetékes irodája. Nincs gond a nevelés legalsó fokán sem: *az óvónőket megszámolni sem volt idő a városházán, ahogy kopogtattak, azonnal kapták az állást.* Ma már viszont az óvodákban is telt ház van. Minden végzős számára igen fontos tudnivaló: ha befejezte tanulmányait, de csak diplomája van, munkahelye nincs, *regisztráltassa magát a munkaügyi központban.* Ugyanis ha nem ezt teszi, senki nem fog tudni róla, s ha valamely iskola jelzi tanerőigényét a városházán, az iroda csak a számítógépes választékból tud ajánlani.

Ó. J.

A szegedi oktatási intézményeket az alábbi pótelőirányzatok illetik meg:

Megnevezés	Létsz. 1992. ktsvet. sz. fő	H á r o m h a v i b é r a l a p T b - j á r . ezer Ft-ban	Összesen:
Bölcsődék Igazg.	5	30	13 43
Eü. Gyermekotthon	2	12	5 17
Pedellus	2 912	17 472	7 688 25 160
Móra F. Szakk.	258	1 548	681 2 229
624-es Ipari Szakm.	83	498	219 717
640-es Textilip. Szakm.	31	186	82 268
Fodor J. Élelm. Szakk.	131	786	346 1 132
Kossuth Zs. Eü. Szakk.	80	480	211 691
Radnóti M. Gimn.	91	546	240 786
Széchenyi I. Gimn.	61	366	161 527
Tömörkény I. Gimn.	91	546	240 786
Deák F. Gimn.	120	720	317 1 037
Bebrits L. Szakk.	143	858	377 1 235
Déri M. Szakk.	83	498	219 717
Ker. Vendégl. Szakk.	84	504	222 726
Kiss F. Szakk.	72	432	190 622
Kőrösy J. Szakk.	72	432	190 622
Vasvári P. Szakk.	33	198	87 285
Textilip. Szakk.	75	450	198 648
Csonka J. Gimn.	114	684	301 985
Vedres I. Szakk.	38	228	100 328
Árpád Nevelőo.	70	420	185 605
Kállai Éva Nevelőo.	28	168	74 242
Londoni krt.-i Nev.o.	34	204	90 294
Rigó u-i Nevelőo.	31	186	82 268
Központi Konyha	145	870	383 1 253
Ady E. Kollégium	39	234	103 337
Szilágyi E. Koll.	28	168	74 242
Ortutay Gy. Koll.	56	336	148 484
Vedres I. Koll.	29	174	76 250
Somogyi-könyvtár	131	786	346 1 132
Bartók B. Műv. Közp.	39	234	103 337
Szabadtéri Ját. Ig.	26	156	69 225
Nemzeti Színház	315	1 890	832 2 722
Szimfonikus Zenekar	73	438	193 631
Vidám Park (tart.h.)	9	54	24 78
Vadapark	19	114	50 164
Ifjúsági Ház	23	138	61 199
Százsorszép Gyermekház	8	48	21 69
Összesen:	5 682	34 092	15 001 49 093

Tizenhárom a mecénás

Első felvonás, gyér taps; folyt. köv.?

az exkluzív büfé környékén, elegáns hölgyek és urak...

Aztán jött a létszámmellenőrzés és – mint magyar átok – a lehangoltság. A színházi gazdálkodók úgy számoltak, hogy a harminckettőből legalább 26-28 páholyoknak gazdára kell találni ahhoz, hogy elindulhasson az új bérleti sorozat. A licitálásra azonban csak tizenhárom cég képviselői jelentkeztek. Kormos Tibor, a színház igazgatója sajnálkozva jelentette a kudarcot, elnézést kért a hiába odafáradt üzletemberektől, akiknek visszafizették a bánatpénzt.

– *Mi lesz? Földadják?* – kérdeztük az igazgatót.

– Nem. Mindjárt összeülünk, megbeszéljük, mi a következő lépés. Kudarcnak neveztem az imént, ami történt, de lehet, hogy tévedtem. Végére tizenhárom szegedi cég máris a színház mecénásának tekinthető. Ha figyelembe vesszük, hogy vadanatúl és szokatlan mifelénk ez a kezdeményezés, hogy mindkét fél gyakorlatlan, s tekintjük az egész, rossz helyzetben lévő gazdasági és kulturális köze-

Zöld hattyúk

Düh

Az átlagos állagú alföldi kisváros élelmiszerboltjában, ahogy illik, sorban állnak az emberek. Kosárkákban lecsokolbász, tej, házi kenyér, miegymás. Szép, hétköznapi kép lenne ez addig, amíg egy úr át nem kívánna haladni e soron. A cselekmény, akár a reneszánsz vadtragédiákban, félreérthető. Mert mintha tolakodni akarna az az ember.

Hallja-e, mit tolakszík, szólnak rá tehát a sorból. Emez lángoló arccal perdül vissza: Mit mondtál, te szemét? Szóval szírod az édesanyámat, hörgik a sorból. Hogy az én anyám, te ilyen meg olyan!, így a soron kívüli. Na akkor most megöllek! Ne addig az, én öllek meg téged!

Körülbelül ennyi a lényegre törő dramaturgia, és akkor ez máris a verekedés helye, hopp egy kis kéztörés, bordareccs és lábficam, feles pohárnyi homlokvér, óperencián túl, nyolc napon innen.

A szociológusok ezt nevezik kommunikációs válságnak. Amikor elbeszél egymás mellett két ember, amikor a másik megértésének fikarcnyi szándéka is lelki hiánycikk, amikor útni könnyebb, mint nem útni.

Miért könnyebb útni, mint nem útni.

Nem könnyebb, dehogya az, és bizony nagy marha, aki ezt állítja. Csakhogy szabadságban ilyen dühös nem volt még ez az ország. Most már az is dühös, aki máskülönbén szeltd és lojális természet, és inkább simogatna hölgyderekat vagy macskát, mint vadsorongót. Elképzelem például, mennyire dühösek lehetnek a rádió takartó néni jei arra a magamagától elragadtatott politikusra, aki kiragadta kezükből a seprűt, mondván, nem más, ő tudja igazán használni azt. Hát kellett ez nekünk? Most már ők, a takartók is meg vannak sértve. Finom és kidolgozott mozdulatokkal hiába söpörtek port évekig, hiába lendítették halálpontos tvben a partvis érzékeny nyelét, hiába tudják, hol szó hálót először a pók, hol ülepszik a por, hiába úszik nekik már magától a feltörő rongy, hiába szólítja őket nevükön a lapát, mindez mit sem ér. Ők itten máris kétségbe vannak vonva, szakmai hozzáértésük megkérdőjelezetett. Jönnek a dühös kóklerek és takarttani akarnak.

Aki azt hiszi, takarttani könnyű, téved.

Én nem Heraklész, te sem Heraklész, ő meg pláne nem az. És ezzel kapcsolatban azért lenne még annyi megjegyzés, hogy a proféták, a váteszek, igricek - megbocsáss Zsigmond, nem rád gondoltam - kora lejárt, minekutána a szabadságnak nevezett ösztársadalmi állapot szakmai kérdéssé vált. Arról van szó, hogy a demokrácia szakmai kérdés. Nem indulat és düh, és nem zabolátlanság.

Jusson eszünkbe az írástudók felelőssége. Jusson eszünkbe, hogy a megnyilvánulás is szakmai kérdés. Számomra például úgyszintén szakmai kérdés, miért jobb az Esti Egyenleg, s miért rosszabb a Híradó, és erről indulatok nélkül, meg düh nélkül is lehet annyit mondani, hogy lásd csak a problémaérzékenységet, a kommentárt, a képek és szavak ritmusát, az egy percre jutó információmennyiséget, a sztkér kiállítását, a hátteret, etcetera.

Különbben, mivel a düh köztudottan elvaktító tényező, a dühös ember nem is nagyon látja a képernyőt. A második zöld hattyú mármost dühös és vak. Ezért nem szereti a tévét.

Dawson & Davis

disztermében lesz a cég bemutatkozó tájékoztatója.

– Melyik céget képviseli?

– Kuthi Csaba vagyok, a Westel Rádiótelefon Kft. területi értékesítési menedzsere. Ebben a régióban nemrég kezdtük a működésünket. Az ország más tájain már a sport és a kultúra sok területén szponzorként is ismert a cég. Az volt a tervünk, hogy üzletfeleinket invitáljuk a a színházba. Hiszen számunkra fontos, hogy megnyerjük a potenciális vásárlóinkat, s ehhez az összes rendelkezésünkre álló eszközt bevetjük. A Mecénás bérlettel ez az eszköztár bővülne, s én erősen remélem, hamarosan nem kell féltételes módon beszélnem erről.

– Eljönne még egyszer is egy árverésre?

– Természetesen. És ha én lennék a színház marketingmenedzsere, némileg emelném a kikiáltási árakat: 10-20 ezer helyett mondjuk harmincra indulnék és azt se bánám, ha az idei, ilyen szempontból kísérleti évadban csak tizenhárom cég vásárolna páholyt. Ahogy mondják, minden kezdet nehéz; de valahol csak el kell kezdeni a dolgokat, nemde?

(Más véleményeket, valamint a tizenhárom cég névsorát és az akció lehetséges folytatásáról szóló információkat lapunk szerdán megjelenő gazdasági mellékletében olvashatják.)

SULYOK